

RADIONICA IZRADE STRIPOVA

PREZENTACIJA:

Verujemo da je eksperimentisanje najbolji način da se otkrije umetnička disciplina. Vežbanjem dolazite do faze otkrivanja i čitanja. I do toga da, konačno, svako može da piše i crta, u svom stilu i u skladu sa sopstvenim veštinama.

Čitanje stripova (i/ili mange) je još uvek veoma popularno među tinejdžerima i često predstavlja ključni deo onoga što mlađa deca uče.

Učešće u radionici izrade stripova znači upoznavanje autora, otkrivanje njegovog ili njenog sveta i udublјivanje u njega kroz vežbe i uputstva prilagođena uzrastu učesnika.

Radionice stvaranja stripova pružaju učesnicima i priliku da svoj rad ponesu kući. Tako ga mogu podeliti sa porodicom i prijateljima. Učesnicima se omogućava i da rade na stvaranju likova, kratkih priča i dijaloga.

Ciljevi:

- Stvaranje likova, veoma kratkih priča
- Crtanje (čak i ako mislite da ne umete!)
- Na kraju upoznavanje autora i razgovor o njegovom delu

Za koga?

- Učenike od 6 i više godina (škola, srednja škola, viša škola)
- Mlade izvan škole (od 6 i više godina)

Gde?

- U razredu
- U biblioteci
- U knjižari

Organizator radionice?

- Nastavnik u školi
- Bibliotekar
- Prodavac u knjižari

Sa kim?

- Autorom stripa (ako je moguće, i ako vaš razred ima budžet, razmotrite izdvajanje honorara za autora).
- Radionicu može voditi i profesor ili bibliotekar, ali je poželjno osloniti se na stručnost autora.

Trajanje:

- 2 ili 3 sata

Kapacitet:

- Idealan broj učesnika je od 15 do najviše 18

Napomene:

Važno je da zapamtite da za ovu radionicu nisu potrebne prethodne veštine crtanja. Tema i cilj radionice mogu se prilagoditi uzrastu učesnika.

MATERIJALI I TEME RADIONICE

1. MATERIJALI:

- Listovi papira (može biti korisno pripremiti listove sa unapred odštampanim mrežama panela za strip ili trake od 3 kvadrata), drvene bojice, lenjiri, gumice.
- Flipčart tabla ili školska tabla takođe je neophodna za ispisivanje uputstava i izradu skica

2. TEME:

Ova radionica može biti prilika da se učesnici izraze o važnim temama današnjice koje su u samom središtu projekta Evropske unije:

- zajednički život: izrada stripa o ljudima koji žive zajedno, bez obzira na njihove različitosti. Kao i stripa u kome je prijateljstvo centralni deo zapleta.
- ekologija: izrada stripa o globalnom zagrevanju, divljem svetu i likovima koji brane prirodu i životnu sredinu.
- zdravlje: izrada stripa o prevenciji određenih rizika povezanih, na primer, sa nezdravom ishranom, prekomernim korišćenjem ekrana ili sportskim aktivnostima.

TOK RADIONICE

1. UVOD

Ako radionicu vodi profesionalac (autor), može biti zanimljivo započeti je sa pitanjima o njegovom/njenom radu. Na taj način učesnici bi imali priliku da bolje upoznaju osobu sa kojom će raditi i zabaviti se.

Primeri pitanja koja se mogu postaviti:

- Kroz koju obuku ste prošli da biste postali autor stripa?
- Na koji način ste se upoznali sa ovim zanimanjem?
- Kako birate teme i priče o kojima pišete?
- Odakle crpate inspiraciju?
- Kako ste pronašli svoj „stil“?
- Da li je teško izboriti se za objavljivanje stripa i živeti od svog rada?

Ukoliko voditelj radionice nije profesionalac, radionica može započeti predstavljanjem stripova koji se nalaze u školskoj biblioteci, lokalnoj biblioteci ili knjižari. Ove knjige se mogu odabrati i u skladu sa određenom temom (prijateljstvo, ekologija, zdravlje).

Ako vaša publika nije upoznata sa stripovima, možete im predstaviti radove nekih autora.

Sledeći radovi posebno obrađuju temu prijateljstva:

- *Sestre* od Viliijama Morija i Kristofa Kazenova (6 i više godina)
- *Ariol* od Emanuela Gibera (6 i više godina)
- *Asteriks i Obeliks* od Uderza (6 i više godina)
- *Smrđljivi pas* od Kolasa Gutmana i Marka Butavana (8 i više godina)
- *Snupi i Kikiriki* od Čarlsa M. Šulca (9 i više godina)
- *Mia i društvo* od Vanide (11 i više godina)

2. UPUTSTVA ZA SCENARIO:

Voditelj radionice (autor, nastavnik, bibliotekar) može učesnicima zadati određenu temu i dati uputstva za scenario.

Scenariji o prijateljstvu:

Možete tražiti od učesnika da napišu scenu o prijateljstvu sa likovima iz gore navedenih stripova. Na primer:

- Osmislite novu situaciju u školi zasnovanu na univerzumu i likovima iz stripa *Ariol* ili *Sestre*
- Kreirajte novi lik koji bi mogao da bude deo grupe prijatelja iz stripa *Ariol* ili *Sestre*
- Radite na nastavku jedne stranice stripa (a da ne znate koje su sledeće stranice) ili nastavku celog stripa, tako što ćete od učesnika tražiti da napišu scenu u kojoj učestvuju više likova koji su prijatelji.

Scenario „Kolo sreće“:

Da bi radionicu učinili zabavnijom, učesnicima se može zadati da koriste „kolo sreće“ da izaberu detalje za svoje scenarije.

Evo nekoliko primera različitih opcija po kategorijama:

■ žanr:

Komedija, tragedija, fantastika, fantazija, romantika, istorijski žanr...

■ glavni lik:

Dete, odrasla osoba, životinja, robot, biljka/drvo, predmet...

■ mesto radnje:

Šuma, kuća, škola, ulica, plaža...

■ događaj:

Pad, susret sa drugim likom, „susret“ sa nekim predmetom...

■ uputstva za boje:

Bez boja, koristiti crvenu, zelenu, žutu, plavu...

■ uputstva za dijalog:

Nema dijaloga, samo jedan lik može da govori, više likova mogu da govore...

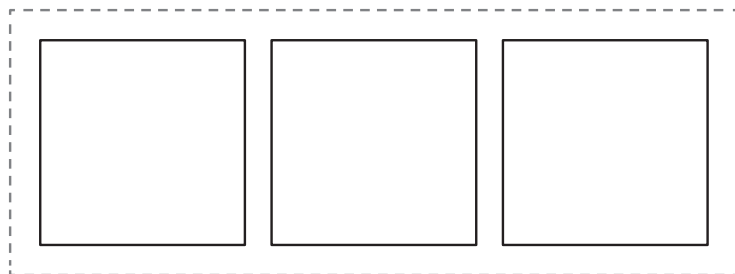
Iz iskustva znamo da učesnici ovakvih radionica uživaju kada dobiju uputstva i ograničenja kako bi se mogli fokusirati na narativne aspekte svog dela.

3. UPUTSTVA O FORMATU:

Za početak, voditelj radionice može nacrtati na tabli samo „osnovni“ lik u obliku „čovečuljka“ da svima pokaže da svako može da nacrtá lik. Ovaj prvi korak se može zadati grupama svih uzrasta.

Zatim voditelj objašnjava cilj radionice. Od učesnika se može tražiti da rade na različitim formatima stripova:

■ strip od tri kadra

Ovaj format je idealan kao uvod u strip, jer vam omogućava da radite na kratkoj situaciji. Prvi kadar predstavlja lik u određenom okruženju. Drugi kadar prikazuje „događaj“ ili šalu. Treći i završni kadar zaključuje skeč.

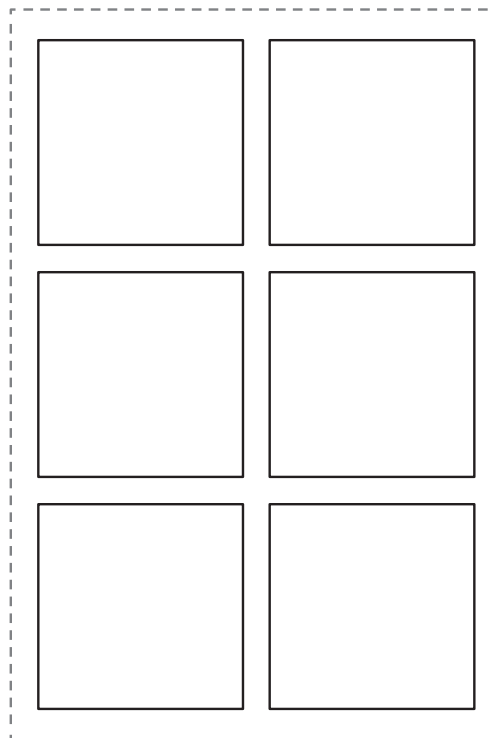
Prvi deo radionice može biti posvećen stvaranju stripa od tri kadra kako bi se učesnicima pružilo samopouzdanje i podsticaj da budu sažeti.

■ stranica od šest jednakih kadrova

Rad na stranici sa šest kadrova (ili nešto manje ili više, slobodno prilagodite šablon volji učesnika) omogućava učesnicima da više vremena posvete narativnom aspektu (razradi dijaloga, uključivanju još jednog događaja ili šale).

■ kolektivni strip (tehnika „izvrsni leš“)

U nekom trenutku, radionica može preći i na izradu tzv. kolektivnog stripa. Da bi učesnici mogli da rade zajedno, jedan započne priču u prvom kvadratu, zatim je drugi nastavi u sledećem kvadratu i tako dalje.

4. ZAKLJUČAK

Svaki učesnik može da predstavi svoj rad i kreativne izbore ostatku grupe. Ako vreme dozvoli, za vreme radionice ili nakon nje, organizatori mogu da skeniraju radove kako bi uredili i odštampali zbirku svih crteža

Može se organizovati i izložba tako da roditelji i prijatelji mogu da vide i dive se radovima koji su nastali tokom radionice. Izložba se može održati u školi, biblioteci ili knjižari. Autor stripa može biti pozvan na izložbu, a žiri može izabrati radove koji se najviše sviđaju članovima žirija, što može dovesti do dodele poklona (knjiga!) njihovim autorima.

Bonus!

Ako vreme dozvoli, možete raditi i sa učesnicima na njihovom potpisu. Autori stripova uvek imaju lične i kreativne potpise koje možete pronaći na kraju njihovih priča. Ponekad je slovo produženo, stilizovano ili kombinovano sa malim crtežom. Na primer, neko može pretvoriti tačku iznad slova „i“ u srce ili cvetić, ili produžiti rep slova poput „y“ u ukrasnu liniju.

Ovo može prerasti u kratak razgovor i kreativnu aktivnost u razredu. Učesnici mogu pogledati primere potpisa umetnika (uključujući autore stripova), a zatim dizajnirati svoj lični potpis. Na kraju, mogli bi da potpišu svoje stripove ili ilustracije svojim novoosmišljenim potpisom.